

[Finansministeren]

udarbejdelse af tillægsbevillingslovforslaget, der af tekniske årsager færdiggøres inden finansårets udløb, vil der kunne forekomme enkelte mindre afvigelser mellem de samlede bevillinger og det endelige regnskab. Der vil på sædvanlig måde blive afgivet regnskabsmæssige forklaringer på sådanne afvigelser, som folketinget vil få lejlighed til at tage stilling til ved behandlingen af statsregnskabet.

2. Det forløbne finansår har været præget af en stærk skærpelse af balanceproblemerne i dansk økonomi. En væsentligt medvirkende årsag hertil var de meget betydelige olieprisstigninger, som de olieproducerende lande gennemførte i 1979, og de heraf afledte importprisstigninger. For at dæmme op for den betydeligt forværrede betalingsbalancesituation som følge heraf og for at tilskynde til mindre energiforbrug gennemførtes en række afgifter på energiprodukter. Selv om der er sket en glædelig reduktion af energiforbruget, er den forudsatte afdæmpning af det private forbrug ikke indtrådt så hurtigt som forventet. Det kan nu anslås, at der i 1979 var et betalingsbalanceunderskud på 15 mia kr. mod et underskud på ca. 8 mia kr. i 1978.

Stigningen i betalingsbalanceunderskuddet hidrører primært fra en stigning i importen, idet der nu kan konstateres en væsentligt forbedret eksportudvikling.

Væksten i eksporten og det noget større indenlandske forbrug har tillige med den førte beskæftigelsespolitik og efterlønsordningen medført en væsentlig nedgang i ledigheden.

På årsbasis kan det gennemsnitlige antal fuldtidsforsikrede ledige således nu opgøres til ca. 135.000 mod som forudsat ved finansloven ca. 160.000.

3. På finansloven for 1979 var de samlede netteudgifter på *drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet* inkl. reserver budgetteret til 109,1 mia kr. og de samlede indtægter til 95,5 mia kr. Underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet blev således anslået til 13,6 mia kr. Nettoudgifterne skønnes nu at blive 2,5 mia kr. større. Samtidig kan indtægtsbudgettet efter de seneste opgørelser forventes at stige med 2,6 mia kr., således at *underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet reduceres med 0,1 mia kr. til i alt 13,5 mia kr.*

Væksten i de samlede nettoudgifter skyldes hovedsagelig øgede udgifter til pris- og lønstigninger, efterløn og kapitaloverførsel til

DONG A/S, medens stigningen på indtægtsbudgettet i høj grad sker som følge af afgiftsforhøjelserne i juni 1979. Der vil i øvrigt nedenfor blive redegjort nærmere for disse bevægelser.

På *kapitalposterne* budgetteredes på finansloven 1979 de samlede udgifter til 25,4 mia kr. vedr. bl. a. den sociale pensionsfonds obligationskøb, afdrag på statsgæld – herunder indløsning af statsgældsbeviser – samt indtil udgangen af august statens overførsel til ATP af beløb svarende til de overskydende dyrtidsportioner.

Udgifterne på kapitalposterne udgør sammen med underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet *bruttokasseunderskuddet*, der blev anslået til 39 mia kr., medens *nettokasseunderskuddet* budgetteredes til 21,4 mia kr.

Udbetalingerne over kapitalposterne skønnes nu at blive forøget med 1,4 mia kr. til 26,8 mia kr. *Bruttokasseunderskuddet på tillægsbevillingslovforslaget forøges derfor med 1,3 mia kr. til 40,3 mia kr.*

Det skal endvidere fremhæves, at næsten halvdelen af bruttokasseunderskuddet i 1979 eller godt 19 mia kr. udgøres af tilbagebetaling af indenlandsk og udenlandsk statsgæld, således at *nettokasseunderskuddet samlet reduceres med 0,4 mia kr. til 21 mia kr.*

Omkring 70 pct. af bruttokasseunderskuddet modsvares af salg af indenlandske statsobligationer og statsgældsbeviser. Likviditetsneutraliseringen har således været forholdsvis mindre end i 1978, hvor godt 75 pct. af underskuddet dækkedes ved indenlandsk låntagning.

Statsfinanserne tegner sig således for en noget større andel af den samlede pengemængdevækst end i 1978. Udviklingen skyldes i særlig grad de urolige valutariske forhold og de internationale rentestigninger i anden halvdel af 1979.

4. Jeg skal i det følgende give en kort oversigt over hovedbevægelserne i forhold til finansloven.

På *indtægtsbudgettet* er der som nævnt tale om en forhøjelse på 2,6 mia kr. fra 95,5 mia kr. til 98,1 mia kr.

Forhøjelsen fremkommer som en stigning i skatte- og afgiftsprovenuet på 3 mia kr. og et fald i de øvrige indtægtsposter på 0,4 mia kr.

Stigningen i skatte- og afgiftsprovenuet skyldes som tidligere omtalt bl. a. de i juni